

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,
ZNANOST IN INOVACIJE

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00
F: 01 400 53 21
E: gp.mvzi@gov.si
www.mvzi.gov.si

Strokovna in druga javnost

Številka: 077-44/2023/1
Datum: 26. 5. 2023

Zadeva: Predlog Pravilnika o postopkih in načinu izvrševanja pravic študentov s posebnimi potrebami in študentov s posebnim statusom v visokem šolstvu – javna obravnava

Strokovno in drugo javnost vabimo, da **do 3. julija 2023** na spletni strani E-demokracija poda svoje pripombe in predloge k predlogu Pravilnika o postopkih in načinu izvrševanja pravic študentov s posebnimi potrebami in študentov s posebnim statusom v visokem šolstvu.

S spoštovanjem,

mag. Jernej Širok
v. d. generalnega direktorja
Direktorat za visoko šolstvo

Priloga:

- Predlog pravilnika s prilogama
- Obrazložitev

Na podlagi četrtega odstavka 69.a člena Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17, 175/20 – ZIUOPDVE, 57/21 – odl. US, 54/22 – ZUPŠ-1 in 100/22 – ZSZUN) minister za visoko šolstvo, znanost in inovacije izdaja

PRAVILNIK
o postopkih in načinu izvrševanja pravic študentov s posebnimi potrebami in študentov
s posebnim statusom v visokem šolstvu

1. člen
(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik ureja status študenta s posebnim statusom in status študenta s posebnimi potrebami, kot ju opredeljuje zakon, ki ureja visoko šolstvo, ter pravice in obveznosti, ki iz teh statusov izhajajo.

2. člen
(uporaba pravilnika)

Določbe tega pravilnika se uporabljajo za študente visokošolskih zavodov za vse stopnje študija ne glede na način izvajanja študija.

3. člen
(pridobitev statusa)

(1) Študenti za pridobitev statusa študenta s posebnimi potrebami ali študenta s posebnim statusom v posameznem študijskem letu zaprosijo z ustrezno vlogo, ki je kot Priloga 1 in Priloga 2 sestavni del tega pravilnika ter jo vložijo na visokošolskem zavodu, na katerega so vpisani, ob vpisu ali kadar koli med študijskim letom.

(2) Študenti vložijo vlogo priporočeno po pošti, z osebno dostavo ali elektronsko z računom avtentikacijske in avtorizacijske infrastrukture (AAI-račun), če informacijski sistem visokošolskega zavoda takšen način vložitve vloge podpira.

(3) O vlogah in pritožbah zoper odločitve visokošolskih zavodov glede statusa študenta s posebnimi potrebami in študenta s posebnim statusom odloča komisija, ki jo določi visokošolski zavod.

4. člen
(prilagoditve)

(1) Študentom s posebnimi potrebami in študentom s posebnim statusom visokošolski zavod z namenom priprave individualiziranega načrta prilagoditev pri opravljanju študijskih obveznosti zagotovi uvodni razgovor s tutorjem učiteljem oziroma tutorjem študentom (v nadaljnjem besedilu: tutor) ali drugo osebo, ki je pooblaščen za delo s študenti s posebnimi potrebami ali študenti s posebnim statusom.

(2) Uvodni razgovor s tutorjem ali drugo pooblaščen osebo je za študente obvezen.

(3) Individualizirani načrt prilagoditev iz prvega odstavka tega člena vključuje razumne prilagoditve pri opravljanju študijskih obveznosti, zlasti pa upravičenost do:

- zmanjšanja in prilagoditve obvezne prisotnosti pri študijskih obveznostih v dogovoru z nosilcem in izvajalci predmeta ter tudi v dogovoru z mentorjem na tretji stopnji,
- prilagoditev rokov in načina opravljanja študijskih obveznosti v dogovoru z nosilcem in izvajalci predmeta,
- prilagoditev pri preverjanju in ocenjevanju znanja in kompetenc,
- prilagoditev pri izvedbi pedagoškega in raziskovalnega dela,
- možnosti izrednih izpitnih rokov v skladu z internimi akti visokošolskih zavodov in
- podpore tutorja ali druge osebe, ki je pooblaščen za delo s študenti s posebnimi potrebami ali študenti s posebnim statusom.

(4) Individualizirani načrt prilagoditev za študente s posebnimi potrebami vključuje upoštevajoč značaj ovir, s katerimi se ti srečujejo pri študiju in naravo študijskega programa, tudi prilagoditve študijskega okolja in pedagoškega dela skladno s posebnimi predpisi, zlasti pa:

- arhitekturno dostopnost oziroma dostopnost grajenega okolja, vstopa in uporabe objektov visokošolskega zavoda,
- komunikacijsko dostopnost v prilagojenih oblikah ,
- uporabo ustrezne opreme in pripomočkov za študente s posebnimi potrebami,
- dostopnost ustreznega gradiva oziroma študijske literature.

5. člen **(dolžnosti študentov)**

Študenti s posebnimi potrebami in študenti s posebnim statusom so dolžni:

- pristojnemu organu visokošolskega zavoda sporočiti vsako spremembo, ki vpliva ali bi lahko vplivala na njihov status, in sicer najpozneje v petnajstih dneh od njenega nastanka,
- v postavljenih rokih in dosledno izpolnjevati študijske obveznosti, ki jih predvideva študijski program, v skladu z dodeljenimi prilagoditvami individualiziranega načrta prilagoditev.

6. člen **(dolžnosti visokošolskega zavoda)**

Visokošolski zavod:

- študentom s posebnimi potrebami in študentom s posebnim statusom zagotovi uvodni razgovor s tutorjem ali drugo pooblaščen osebo, skladno z določbami 4. člena tega pravilnika,
- v čim krajšem času po pridobitvi statusa študenta s posebnimi potrebami ali študenta s posebnim statusom o tem obvesti vse nosilce in izvajalce predmetov, v katere so vključeni študenti s posebnimi potrebami ali študenti s posebnim statusom,
- zagotavlja enakopravno obravnavo študentov s posebnimi potrebami in študentov s posebnim statusom pri uveljavljanju njihovih pravic in obveznosti,
- prepreči neposredno in posredno diskriminacijo ter zagotovi spoštovanje človekovega dostojanstva ter telesne in duševne celovitosti,
- študentom zagotovi dostopnost do informacij v zvezi s pridobitvijo statusa študenta s posebnimi potrebami ali študenta s posebnim statusom in uresničevanjem pravic, dodeljenih z odločbo o pridobitvi statusa študenta s posebnimi potrebami ali študenta s posebnim statusom,
- zagotavlja ustrezna strokovna usposabljanja za visokošolske učitelje in sodelavce ter druge zaposlene na visokošolskem zavodu ter jih ozavešča o delu in sodelovanju s študenti s posebnimi potrebami in študenti s posebnim statusom,
- spodbuja akcije za promoviranje enakih možnosti in inkluzivnega izobraževanja.

7. člen
(upravni postopek)

V postopku odločanja o dodelitvi ali odvzemu statusa študenta s posebnimi potrebami ali študenta s posebnim statusom se upoštevajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

8. člen
(prilagoditve ob vpisu)

Pravila ugodnejše obravnave v izbirnem postopku v primeru omejitve vpisa iz prve alineje tretjega odstavka 69.a člena Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17, 175/20 – ZIUOPDVE, 57/21 – odl. US, 54/22 – ZUPŠ-1 in 100/22 – ZSZUN) se določajo s pravilnikom, ki ureja razpis za vpis in izvedbo vpisa v visokem šolstvu.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

9. člen
(uskladitev internih aktov)

Visokošolski zavodi uskladijo svoje interne akte z določbami tega pravilnika v treh mesecih od njegove uveljavitve. Do uskladitve internih aktov se uporabljajo določbe obstoječih internih aktov visokošolskih zavodov, če niso v nasprotju s tem pravilnikom.

10. člen
(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-44/2023/1
Ljubljana, dne 18. 5. 2023
EVA: 2023-3360-0009

Dr. Igor Papič
minister za visoko šolstvo,
znanost in inovacije

[logotip univerze in visokošolskega zavoda]

Ime in priimek:					
Vpisna številka:					
Datum in kraj rojstva:					
Naslov za obveščanje:					
Ime visokošolskega zavoda:					
Študijski program in smer:					
Letnik študija:					
Način študija (obkrožite):	redni		izredni		
Vrsta študija (obkrožite):	1. stopnja VS	1. stopnja UN	enoviti magistrski študij	2. stopnja	3. stopnja
Kontaktne podatke (številka mobilnega telefona in elektronski naslov):					

Status študenta s posebnimi potrebami želim pridobiti zaradi (prosimo, opišite težavo, oviro ali motnjo in kako vpliva na vaš študij):

[illegible]

Zmanjšanje in prilagoditve obvezne prisotnosti za študijske obveznosti **	DA/NE	Opomba*
---	-------	---------

Zmanjšanje prisotnosti pri izvedbi pedagoškega procesa, prilagojene in nadomestne naloge, če je to izvedljivo oziroma dopustno z vidika doseganja učnih izidov			
Prilagojeni roki in načini opravljanja študijskih obveznosti **		DA/NE	Opomba*
1	Prisotnost pomočnika – bralca, zapisovalca, osebnega asistenta itn.		
2	Prisotnost tolmača za slovenski znakovni jezik		
3	Alternativne oblike in načini posredovanja pisnih izdelkov		
4	Prilagoditve oblik in načinov predstavitev, nastopov		
5	Prilagoditve načinov opravljanja obveznosti – nadomestne naloge, delo v paru itn.		
6	Vnaprejšnje prejemanje študijskega gradiva, ki se uporablja na predavanjih in vajah, če ga ni mogoče dobiti v obliki, dostopni študentu s statusom študenta s posebnimi potrebami		
7	Snemanje predavaj in vaj za osebno uporabo z dovoljenjem oziroma predhodnim dogovorom z nosilcem in izvajalcem učne enote		
8	Uporaba posebnih pripomočkov (npr. diktafon, brajeva vrstica, prenosni računalnik, mikrofona za naglušne, ki ga nosi izvajalec študijskega procesa okoli vratu, ipd.)		
9	Prilagoditev praktičnih vaj in študijskega gradiva		
10	Drugo (ustrezno dopolnite)		
Prilagoditve pri preverjanju in ocenjevanju		DA/NE	Opomba*
1	Opravljanje izpitov izven razpisanih rokov v dogovoru z nosilcem in izvajalcem učne enote		
2	Opravljanje pisnega izpita v ustni obliki		
3	Opravljanje ustnega izpita v pisni obliki		
4	Prilagoditev oblike izpitnih pol, izpitnega gradiva		
5	Podaljšanje časa izpitov		
6	Uporaba posebne opreme in posebnih pripomočkov (npr. lupe, elektronska povečevala, posebna pisala, indukcijska zanka, mize z naklonom ipd.)		
7	Opravljanje pisnih izpitov z uporabo računalnika ali druge ustrezne in dostopne naprave		
8	Opravljanje pisnih izpitov ob pomoči tretje osebe – zapisovalca		
9	Pomoč bralca na izpitu		
10	Prisotnost osebnega asistenta		
11	Prisotnost tolmača za znakovni jezik pri opravljanju izpita		
12	Zagotovitev posebnega prostora za opravljanje izpita		
13	Prilagoditve v prostoru oziroma prostora in prilagoditve opreme		
14	Krajši premori med izpiti oziroma opravljanje izpita v delih		
15	Daljši roki za oddajo seminarskih nalog in drugih študijskih obveznosti		
16	Možnost opravljanja določenih študijskih obveznosti v paru s študentom brez posebnih potreb		
17	Možnost dodatnih izpitnih rokov		

18	Druge smiselne prilagoditve, potrebne za preverjanje znanja študenta s posebnimi potrebami		
Dostopnost gradiv oziroma študijske literature		DA/NE	Opomba*
1	Daljši čas izposoje gradiva		
2	Možnost izposoje čitalniškega gradiva na dom izven delovnega časa/v dogovoru s knjižnico. Omogočiti pretvorbo čitalniškega gradiva		
3	Pomoč pri iskanju gradiva		
4	Izposoja gradiva študentovemu asistentu in spremljevalcu, če je knjižnica študentu nedostopna		
5	Drugo (ustrezno dopolnite)		

* V opombah lahko študentka/ študent navede različne možnosti, npr. ali te prilagoditve potrebuje samo občasno ali stalno, in po potrebi doda kratek opis prilagoditve.

** Po dogovoru z nosilcem in izvajalcem predmeta.

Vlogi prilagam naslednja dokazila:

—
—

Druge pomembne opombe oziroma informacije za komisijo:

V kraju _____, dne _____

Podpis študentke/študenta:

Priloga 2: Vloga za pridobitev statusa študenta s posebnim statusom

_____ [logotip univerze in visokošolskega zavoda] _____

VLOGA ZA PRIDOBITEV STATUSA ŠTUDENTA S POSEBNIM STATUSOM

Ime in priimek:					
Vpisna številka:					
Datum in kraj rojstva:					
Naslov za obveščanje:					
Ime visokošolskega zavoda:					
Študijski program in smer:					
Letnik študija:					
Način študija (obkrožite):	redni		izredni		
Vrsta študija (obkrožite):	1. stopnja VS	1. stopnja UN	enoviti magistrski študij	2. stopnja	3. stopnja
Kontaktne podatke (številka mobilnega telefona in elektronski naslov):					

V študijskem letu ____/____ prosim za status (obkrožite status, za katerega vlagate vlogo):

- a) kategoriziranega športnika ali trenerja
- b) študenta priznanega umetnika ali kulturnika
- c) študenta, ki se udeležuje (področnih) mednarodnih tekmovanj
- č) študenta starša do začetka obveznega šolanja otrok.

Vlogi prilagam naslednja ustrezna in obvezna dokazila:

Študent kategoriziran športnik ali trener

—
—

Študent priznani umetnik ali kulturnik

—
—

Študent, ki se udeležuje (področnih) mednarodnih tekmovanj

—
—

Študent starš do začetka obveznega šolanja otrok

—
—

Utemeljitev vloge in predlog prilagoditev:

--

V kraju _____, dne _____

Podpis študentke/študenta: _____

OBRAZLOŽITEV

S predlogom Pravilnika o postopkih in načinu izvrševanja pravic študentov s posebnimi potrebami in študentov s posebnim statusom v visokem šolstvu (v nadaljnjem besedilu: pravilnik) se uresničuje vsebina 69.a člena Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17, 175/20 – ZIUOPDVE, 57/21 – odl. US, 54/22 – ZUPŠ-1 in 100/22 – ZSZUN; v nadaljnjem besedilu: ZVis), ki opredeljuje študente s posebnimi potrebami in študente s posebnim statusom ter njihove pravice. Citirani člen v četrtem odstavku določa, da postopke in podrobnejši način izvrševanja teh pravic določi minister, pristojen za visoko šolstvo, pri čemer so navedeni študenti po izrecni določbi njegovega tretjega odstavka upravičeni do:

- ugodnejše obravnave v izbirnem postopku v primeru omejitve vpisa,
- prilagoditve izvajanja študijskih programov in dodatne strokovne pomoči pri študiju, pri čemer lahko napredujejo in dokončajo študij v daljšem času, kot je predvideno s študijskim programom, in pri tem obdržijo druge pravice in ugodnosti študentov iz prvega odstavka 69. člena ZVis.

K 1. členu

Člen podrobneje opredeljuje vsebino pravilnika.

K 2. členu

Člen izrecno določa, da določbe pravilnika veljajo za študente visokošolskih zavodov za vse stopnje študija, ne glede na način njegovega izvajanja.

K 3. členu

Člen opredeljuje postopek pridobitve statusa študenta s posebnimi potrebami ali status študenta s posebnim statusom, in sicer določa kako, kje in kdaj lahko študent zaprosi za ta status ter kdo in na podlagi česa odloča o vlogi za dodelitev pravice do statusa študenta s posebnimi potrebami in statusa študenta s posebnim statusom.

AAI prijava je vrsta enotne prijave za izobraževalno in raziskovalno sfero v Sloveniji, kjer lahko uporabnik z enim uporabniškim imenom in geslom dostopa do velikega števila uporabnih storitev. Sistemi za enotno prijavo se združujejo v federacijo ArnesAAI, tu kratica AAI pomeni Avtentikacijska in Avtorizacijska Infrastruktura. AAI račun je e-identiteta, ki jo študent dobi od svojega ponudnika identitete, praviloma od organizacije, kjer se izobražuje.

Člen hkrati določa tudi organ, ki odloča o vlogah in pritožbah (pristojna komisija znotraj visokošolskega zavoda).

K 4. členu

Člen konkretizira prilagoditve in druge ugodnosti v sklopu opravljanja študijskih obveznosti študenta s posebnim statusom ali študenta s posebnimi potrebami ter jih veže v okvir možnosti visokošolskega zavoda.

K 5. členu

Člen podrobneje opredeljuje dolžnosti študentov s pridobljenim statusom študenta s posebnimi potrebami oziroma študenta s posebnim statusom.

K 6. členu

Člen podrobneje opredeljuje dolžnosti visokošolskih zavodov do študentov s pridobljenim statusom študenta s posebnimi potrebami oziroma študenta s posebnim statusom.

K 7. členu

Člen pri izvedbi postopka odločanja o dodelitvi statusa študenta s posebnimi potrebami ali študenta s posebnim statusom izrecno napotuje na določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

K 8. členu

Glede na to, da je ugodnejša obravnava študentov s posebnim statusom ali posebnimi potrebami v izbirnem postopku in v primeru omejitve vpisa predmet že veljavnega Pravilnika o razpisu za vpis in izvedbi vpisa v visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 6/22 in 4/23), ni hkrati materija tega pravilnika.

K 9. členu

Člen vsebuje prehodno določbo, ki visokošolskim zavodom nalaga uskladitev njihovih internih aktov z določbami tega pravilnika, in sicer v treh mesecih od njegove uveljavitve.

K 10. členu

Končna določba določa uveljavitev pravilnika petnajsti dan po njegovi objavi v Uradnem listu RS.